

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohtunikud külastasid Euroopa Inimõiguste Kohut

Riigikohtunikud külastasid Euroopa Inimõiguste Kohut

1. veebruar 2026

14 riigikohtunikku tutvusid 21. ja 22. jaanuaril Prantsusmaal Strasbourgis asuva Euroopa Inimõiguste Kohtu (EIK) tööga ning arutlesid kolleegidega päevakajalistel teemadel, nagu kohtupraktika ühtlustamise, kohtute suur koormus ja kohtunike vastutus.

Kahepäevase visiidi käigus jälgis Riigikohtu esindus EIK suurkoja istungit kohtuasjas *Kujit vs Holland* [1] ning sai kokku EIK presidendi **Mattias Guyomari**, Eesti kohtuniku **Peeter Roosma** ja kohtu kantsleri **Marialena Tsirliga**, aga ka mitmete teiste kohtunike ja kohtuametnikega.

Kohtumiste ja arutelude üks läbivaid teemasid oli see, kuidas tagada **ühtne kohtupraktika** ehk laiemas mõttes inimeste võrdne kohtlemine sarnase sisuga kohtuasjades. Ehkki teatud erinevused on paratamatud, muutub praktika lahknevus probleemiks, kui see on tõsine ja pikaajaline. Riigikohtus on võimalik anda erimeelsusi tekitav kohtuasi näiteks üle kolleegiumi kogu koosseisule, erikogule või üldkogule, aga eksisteerivad ka poolametlikud meetmed, nagu kohtunike iga-aastased ümarlaid.

Teine suurem teemade ring puudutas **kohtunike distsiplinaarvastutust ja -menetlust**. EIK-i on viimastel aastatel jõudnud juhtumeid, mis puudutavad kohtunike sõnavabaduse piire. Nii rõhutati mulluses lahendis *Danilet vs Rumeenia* [2], et kui demokraatia või õigusriik on tõsisel ohus, siis on kohtunikel õigus avaldada oma arvamust üldistes huvides. Eestis on kohtunike distsiplinaarkolleegium teinud viimastel aastatel keskmiselt kaks otsust aastas ning need on puudutanud peamiselt mõistliku menetlusaja rikkumist.

Kuna nii Eesti kohtutes kui ka EIK-is on olnud probleeme **pikkade menetlusaegade ja asjade kuhjumisega**, siis käsitleti põhjalikumalt ka seda küsimust. Eelmise aasta novembri seisuga oli EIK-is pooleli 58 800 kaebuse arutamine, kuid 2010. aasta paiku ulatus asjade jääk koguni 160 000-ni. Olukorda on õnnestunud EIK-is leevendada näiteks töökorralduslike meetmetega: osa asju lahendab üks kohtunik ainuisikuliselt, korduvkaebustega tegeletakse lihtsustatult, kiireloomulised asjad lahendatakse esmajärjekorras jms.

Inimõiguste kohtu jaoks aktuaalsed teemad muutuvad aja jooksul sõltuvalt maailmas ja Euroopas toimuvast. Praegu jõuab sinna palju keskkonnaasju, aga uus teema on näiteks bioetika ja elulõpu tahteavaldustega seonduv. Jätakuvalt on palju kaebusi kinnipidamistingimuste, menetluse kestuse ning kohtulahendite täitmise kohta.

Vidiidi käigus kohtusid riigikohtunikud ka Eesti suursaadikuga Euroopa Nõukogu juures **Aino Lepik von Wiréniga**. Euroopa Nõukogus on Eesti prioriteediks praegu selgelt **Ukrainaga seotud tegevused**. Näiteks soovitakse asutada Haagi eritribunal Ukraina vastu toime pandud agressioonikuriteo uurimiseks ning luua kompensatsioonimehhanism tekitatud sõjakahjude hüvitamiseks.

Riigikohtunike visiidi ja arutusel olnud teemade kohta saab põhjalikumalt lugeda **siit** [3].

Samuti on võimalik EIK Youtube'i kanalil vaadata **videot** [4] külaskäigu kohta.

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/1.%20Uudised/2025/1_DSC_7945.JPG

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/1.%20Uudised/2025/IMG20260121133247.jpg

Fotod: ECHR-CEDH Conseil de l'Europe; Riigikohus

Teate sisestas:

Arno Põder

pressiesindaja

arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohtunikud-kulastasid-euroopa-inimoigustekohut>

Lingid

[1] <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-202804%22%5D%7D>

[2] <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22appno%22:%5B%2216915/21%22%5D%7D>

[3]

https://www.riigikohus.ee/sites/default/files/1.%20Uudised/2025/%C3%9Clevaade%20EIK%20visiidist_21.-22.01.2026.pdf

[4] <https://youtube.com/shorts/N3CaCeIf1Fg?si=8HR5ReOSCxsrywX3>